

HOMILIE OOGSTDANKVIERING

Wij hebben van deze parochieviering een oogstdankfeest gemaakt. Dank stemt tot vreugde. Daarom hebben wij dit altaar versierd met de vruchten van het veld. Een bonte variëteit van wat het veld ons heeft voortgebracht. Het is een oermenselijk gebruik, dat de eerste vruchten van het veld aan God geofferd worden. Degene die het ons geschonken heeft, de Schepper van dit alles, mag van alles de eerste vruchten in ontvangst nemen uit dank en bewondering. Want wie moet dat zijn, die dit moois allemaal heeft bedacht? Wie moet dat zijn, die het gras laat groeien, de bloemen laat bloeien, de tarwe laat rijpen? Wie moet dat zijn, die dieren laat leven te land, ter zee en in de lucht? Wie laat de bomen opschieten tot grote hoogte? Wie laat de wolken zweven om de aarde met water te besproeien? Wie laat de zon 's morgens opgaan en 's avonds weer ondergaan?

Als de oogst binnen was, was er vreugde, weet ik uit mijn jeugd. De oogst was een geschenk van God aan de mens. Voor de mens was het gegroeid, aan de mens gegeven om ervan te leven.

Nu is danken voor de ene mens iets prettigs, maar een ander heeft er juist een hekel aan. "En wat zeg je dan?" hoort het kleine kind zo vaak, als het een snoepje heeft gekregen. Zeg nou eens mooi "Dankjewel."

Maar mensen van tegenwoordig danken niet zo graag. Zij gaan liever op hun strepen staan en laten hun rechten gelden. Daar is voor dankbaarheid geen plaats meer. "Waarom dankbaar zijn voor het salaris? Daar heb je recht op! Je hebt er immers hard voor gewerkt," kun je zo vaak horen. Wij willen onafhankelijk zijn. Wij zijn zelfs eisende mensen geworden. Overal leggen wij een claim neer, zelfs bij God. Hoe snel roepen wij Hem niet ter verantwoording? Hij heeft te doen wat wij Hem vragen. Zo niet, dan hebben wij aan God geen behoefte meer. God moet ons wat opleveren.

Maar eigenlijk maakt dit benadrukken van de onafhankelijkheid om maar niet te hoeven danken, een mens niet gelukkiger. Er is een zakelijkheid ontstaan in de omgang van mensen met elkaar. En ook gaan mensen met de schepping en met de Schepper op een zakelijke manier om. Maar iedereen weet uit eigen ervaring, dat men in huwelijk, relatie en gezin niet zakelijk met elkaar kan omgaan. Iedereen weet, dat liefdesrelaties nooit kunnen ontstaan en uitgroeien, als er niet de vreugde van de dank is vanwege datgene wat je wordt geschonken. Zo maar. Geluk is alleen daar waar je je afhankelijk durft te maken van elkaar. Ook afhankelijk van God. Bovendien: wie enkel zijn rechten claimt, heeft zelden genoeg en is altijd ontevreden en dus ongelukkig. De arme heeft dan gewoon pech gehad. Dankbaarheid maakt ons daarentegen vrijgevig. Dankbare mensen beseffen, dat zij moeten delen. Want het is je immers allemaal door God gegeven.

Wie de oogst binnenhaalt, al is het maar vanuit het volkstuintje, beseft, dat ons iets geschonken wordt vanuit de grootheid van de schepping en wij staan vol verwondering voor de Schepper, die dat alles heeft laten groeien of ontstaan. Deze afhankelijkheid maakt niet slaafs, maar schenkt vreugde en geborgenheid. God zorgt voor ons. De jongeling in het evangelie wilde helaas niets afgeven van zijn overvloedige rijkdom, want dan zou hij afhankelijk worden en dat wilde hij niet.

Vol bewondering kijken wij vandaag naar de schepping en wij vragen ons af: "Wie is het die dit alles gemaakt heeft?" In de bijbel staan diverse lofzangen op de Schepper om zijn schepping, zoals de eerste lezing.

Mensen zijn onder de indruk geraakt en zingen een lofzang. En zij concluderen verder nog: "Als God zo voor de dieren zorgt, hoezeer moet dan zijn liefde en zorg uitgaan naar de mens, die Hij naar zijn eigen beeld en gelijkenis heeft geschapen en die de kroon is op de schepping." Die mens aan wie Hij de schepping in beheer gegeven heeft, opdat hij zich zou kunnen voeden met de gewassen van het veld en met het vlees van schaap of rund.

In onze computergestuurde samenleving komen de woorden van de verwondering en dank niet zo snel meer op in ons hart. Toch worden woorden van dank ons aangereikt en wij kunnen ze overnemen. Het joodse volk heeft ons zovele juweeltjes van dank en verwondering nagelaten. Zo lezen wij in ps 8:

Heer, onze Heer, hoe ontzagwekkend is uw Naam op aarde,
hoger dan de hemel reikt uw majesteit.
Als ik naar de hemel kijk, het kunstwerk van uw vingers,
als ik maan en sterren zie, die Gij daar hebt gezet:
Ach wat is de mens dan, dat Gij naar hem omziet,
het mensenkind dat Gij zo voor hem zorgt?
Maar niet veel minder dan een engel hebt Gij hem geschapen,
hem gekroond met luister en met eer.
Heel de schepping hebt Gij aan Hem onderworpen,
alles aan zijn voeten neergelegd;
Runderen en schapen overal,
ook de wilde dieren op de velden.
Vogels in de lucht en vissen in de zee,
al wat wemelt in de oceanen.
Heer, onze Heer, hoe groot zijt Gij,
Hoe ontzagwekkend is uw Naam op aarde.

Amen.

